

KÜLÖNFÉLÉK.

A Baranya-, Somogy-, Tolnamegyei Erdészeti és Vadászati Egyesület alelnökének, *Pánczél Ottó* kir. erdőfelügyelő elnöklete alatt mult hó 28-án tartotta évi közgyűlését Baranya-Sellyén, 25 egyesületi tag és néhány vendég részvétele mellett.

A formaságok elintézése után Kolossváry Andor titkár felolvassa évi jelentését az egyesület működéséről, melyben utal arra, hogy az egyesület ez ideig a kezdet nehézségeivel küzdött s így érdemleges sikert még nem mutathat fel. Ügyszeretetre buzdítja a tagokat; jelenti továbbá, hogy az erdő- és vadőrök jutalmazására a következő tartalmu szabályzat dolgoztatott ki:

SZABÁLYZAT

a Baranya-, Somogy-, Tolnamegyei Erdészeti és Vadászati Egyesület működési területén szolgálatban álló erdő- és vadőri személyzet megjutalmazásáról.

1. §.

a) Jutalomdíj erdőőrök részére:

I. díj	100 (egyszáz)	K
II. „	50 (ötven)	„
III. „	30 (harmincz)	„
IV. „	20 (husz)	„

b) Jutalomdíj vadőrök részére:

I. díj	100 (egyszáz)	K
II. „	50 (ötven)	„
III. „	30 (harmincz)	„
IV. „	20 (husz)	„

2. §.

Az 1. §-ban megállapított díjakra oly szolgálatban álló felasketett erdő-, illetve vadőrök tarthatnak igényt, kiknek szolgálatadói vagy tisztii előljárói a Baranya-, Somogy-, Tolnamegyei Erdészeti és Vadászati Egyesületnek alapító vagy rendes tagjai s kik ezen Egyesület működési területén eltöltött hosszabb szolgálati idejük alatt különösen az erdősités és az erdei kihágások megakadályozása terén; vagy a hasznos vad tenyésztése és ápolása, a duvadak sikeres pusztítása, különösen pedig az orvvadászat megakadályozása által erre kiváló érdemeket szereztek.

3. §.

A jutalomdíjak odaitélése az Egyesület választmányára bízatik.

4. §.

Pályázók szolgálatadók vagy tiszti fellebbvalóik útján felhívandók, hogy az Egyesülethez intézendő folyamodványukat október hó 1. napjáig az egyesületi titkárnál nyujtsák be.

5. §.

A folyamodványhoz melléklendő:

1. szolgálati bizonyítvány;
2. a jutalmazandó tevékenység leírása, mely a szolgálatadó vagy a tiszti előljáró által láttamozandó és illetve igazolandó;
3. a pályázó által felfedezett erdei- vagy vadászati kihágás törvényes megtorlására hozott jogerős ítélet hiteles másolata.

6. §.

A jutalmazottaknak a díj kiadásával egyidejűleg a következő tartalmu oklevél állítandó ki:

----- sz. **OKLEVÉL.**

A Baranya-, Somogy-, Tolnamegyei Erdészeti és Vadászati Egyesület nevében ennek Választmánya a folyó évi ----- hó ----- n ----- n megtartott választmányi ülésében ----- -t, ki jelenleg ----- vármegye ----- községében ----- -nál mint ----- év óta áll szolgálatban -----

----- körül szerzett érdemei elismerésül ----- K jutalomban részesítette s részére ezen, az Egyesület pecsétjével ellátott oklevelet kiadta.

Pécs, 19----- évi ----- hó ----- n.

Az egyesület választmánya:

titkár.

elnök.

pénztárnok.

(P. H.)

alelnök.

választmányi tagok.

Ezen, a titkári jelentés keretében előadott szabályzat egyhangu határozattal jóváhagyott.

Titkár jelentésének további folyamán felemlíti, hogy az Egyesületnek a mai napon 26 alapító és 165 rendes tagja van.

Javasolja továbbá, hogy Egyesületünk tagul lépjen be a rokon egyesületek kötelékébe, nevezetesen: az Országos Erdészeti Egyesületbe, az Országos Magyar Vadászati Védegyeletbe, a Borsod-, Gömör-, Hevesmegyék Erdészeti Egyesületébe és az Arad-, Temes-, Déva, Lugosvidéki Erdészeti Egyesületbe. — Titkár javaslata elfogadtatott azzal, hogy a testvéregyesületek viszont a mi Egyesületünkbe való belépésre felkéressenek.

A pénztárkezelés teljesen rendben levőnek találtatván, pénztárosnak a felmentvény a szokásos fenntartással megadatott.

Seh Jenő pénztáros ezután a választmány által megállapított jövő évi költségvetést terjeszti elő, mely szerint az előirányzott 953 K 20 f. szükséglettel szemben 973 K 20 f. áll rendelkezésre s így 20 K felesleg mutatkozik.

A költségvetés kapcsán *Kolossvály* Andor titkár indítványozza, hogy tekintettel arra, miszerint az egyesületnek nincs rendes sajtó-organuma, mely a tagokat érdeklő eseményekről kellő tájékoztatást nyújtana, adassék ki az egyesület költségén egy évkönyv, melynek költségei a „nyomdai költségek“ czimén felvett összegből fedezendőek.

A költségvetés és az ennek kapcsán tett indítvány elfogadtatott.

A választmányban Héjas Kálmán lemondásával megüresedett tagsági helyre titkos szavazás utján abszolút szótöbbséggel *Tatarek* Kálmán uradalmi erdőmester választatott meg.

A szavazás tartamára elnök a közgyűlést felfüggesztette, a szünet alatt elnök javaslatára üdvözlő sürgönyök küldettek Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek, gróf Széchenyi Bertalan egyesületi elnöknek és gróf Draskovich Ivánnak, a vendéglátó háziurnak.

Sárközy György, mint az orvvadászat elleni védekezés tanulmányozására kiküldött bizottság elnöke számol be ezután a bizottság működéséről.

Beható eszmecsere után elhatározta a közgyűlés, hogy a magyar országgyűlés képviselőházához és a kormányhoz intézendő feliratok útján a következő javaslatok elfogadását fogja kérelmezni:

1. Hatályos intézkedésekkel szüntettessenek meg az ugynevezett „vadászberleti fikciók“. Mindenáron akadályoztassék meg a községi vadászterületek bérbeadása után befolyt vadászbéreknek egyénenkénti felosztása és egymás között való elengedése.

2. A községi vadászterületek bértartamának minimuma 6 évről 10 évre emeltessék fel, mely hosszabb időszak határozottan alkalmasabbnak, megfelelőbbnek mutatkozik a vadállomány felszaporítására.

3. Mondassék ki, hogy a vétség-, illetve büntettnék minősítendő orvvadászat hivatalból üldözendő cselekményt képez; mely büntetőjogi elv az ellenőrző közegeknek kötelességévé teszi, hogy mindazokat, kik bármely vadászterületen vadászatra alkalmas fegyverrel találtak, nem csak a vadászati jegy, de a vadászatra jogosult által kiállítandó igazolvány felmutatására is kötelezzék.

4. Az 1883. évi XX. t.-cz. 38. §-ában foglalt intézkedés állandósítandó és az egész ország területére alkalmazandó legyen s különös gond fordítandó ennek szigorú végrehajtására. Ezzel kapcsolatban különösen a kisebb vaskereskedők és az ugynevezett tyukászok (faluzó baromfi- és tojáskereskedők) volnának olyképp megrendszabályozandók, hogy a kereskedést csak is 14 napi érvénnyel bíró vasbeszerzési igazolvány mellett gyakorolhatják. Ezen vasbeszerzési igazolványokról kimondandó, hogy azok magánokiratokat képeznek s azok hamisítása szigorúan büntetendő.

5. A vadászati kihágások feljelentőinek, helyesebben felfedezőinek jutalmazására visszaszerzendő a vadászati törvény 36. §-ával megállapított büntetéspénzek fele. Sőt, amennyiben a marasztalt fizetéképtelen lenne, jutalmaztassék meg a feljelentő egy az „Országos erdei alap“ mintájára alkotandó „Országos vadászati alap“-ból.

Azonkívül kötelezendő volna minden vadászterület-tulajdonos és bérlő, hogy a szolgálatában álló és vadőri teendőkkal megbízott alkalmazottait valamely biztosító intézetnél baleset ellen biztosítsa.

6. Országszerte „vadértékesítő szövetkezetek“ állittassanak fel, melyek révén a vadkereskedés is megbízhatóbb kezekbe jutván, a vadhus jutányosabb beszerzésére a nagy közönségnek több alkalom nyujtánék.

Az ez értelemben megszerkesztendő feliratok elkészítésére az elnökség a képviselőházhoz intézendő felirat ellenjegyzésére Dr. Egry Béla országgyűlési képviselő, egyesületi tag kéretett fel.

Vodinka Ferenc írásbeli indítványához képest elhatározta a közgyűlés, hogy a pécsi lövészegyletet saját kebelében, mint az egyesületnek alosztályát új életre kelti illetve megalakítja.

Ezzel kapcsolatban Kolossváry Andor titkár javasolja, hogy ezen megalakítandó lövészegylet keretében egy „ifjusági czéllövő zászlóalj“ is szervezendő volna.

A felvetett eszme élénk helyesléssel találkozott s megbízott az elnökség a szervezés előmunkálataink megtételére.

Az idő előrehaladottsága folytán Čizek László urad. főerdésznek a sellyei erdő és vadgazdaságot tárgyaló ismertetése a dél-utáni kirándulás tartamára elhalasztatván, egyéb tárgy hiányában a közgyűlés berekesztetett.

Ebéd után hosszú kocsisor vitte ki a vendégeket a mesterfácántenyésztő telepekre, hol Čizek László uradalmi főerdész érdekes előadásban ismertette a fácántenyésztés terén szerzett tapasztalatait és gyakorlatilag is bemutatta a tojató voliereket, a keltető ládákat, a teletető kamarákat, a nevelőketreczeket stb.

Felette érdekes volt, amidőn az etetést teljesítő erdőőr füttyjelére mintegy 2000 darab fogolynagyságu fácáncsibe jött elő az erdőből egy kis tisztásra, ahol a szerepöket igen jól betöltő mostohamamák sorban elhelyezett ketreczei állottak.

E gyönyörködtető látvány után átvonult a társaság a téli kamarához, mely tulajdonképpen nem egyéb mint egy 4—5 holdas, részben erdőszült, részben gazon terület 3 m magas sodronyhálójával körülkerítve, hol a különféle fajtájú és nemű tenyészfácánok vannak elhelyezve. Ezek t. i. itt egy hónap óta vannak, miután befejezték a tojások lerakását, melyeket házityukokkal és keltető gépekkel keltettek ki, s egész télen itt maradnak, míg a jövő tavaszi dörgés ideje el nem következik. Mindenki elbámult,

amidőn e telettelő kamarának egyik szűk útján 2—3 percz alatt 1500 darab fázánt látott keresztülfutni.

Utolsó tárgya volt a délutáni kirándulásnak a fázánnevelőtelep megtekintése. Egy körülbelül 50 holdas lóhertáblán, mintegy 12.000 db fázáncsibét láttunk, amint szép sorokba kihelyezett nevelőketreczeik körül csipegetek, futkostak, röpködtek.

Másnap, június 29-én reggel $\frac{1}{2}$ 8 órakor vette kezdetét a galamblövő verseny a sélylyei országos hírű, mintegy 2000 kat. holdnyi vadaskertnek egyik igen kedves s e célra berendezett tisztásán, mely versenyben az egyesületi tagokon kívül br. Rajacic Vladimir főispán, Mathos Ernő százados, Gobeczky Aladár gyógyszerész Eszékről, továbbá Fekete Gyula, Egry László, Witt Sándor és Naugel József, mint vendégek is részt vettek.

Tekintettel arra, hogy a versenyben résztvevők legnagyobb része a galamblövészetben nem rendelkezett elég jártassággal, a verseny mégis elég jól sikerült.

Az erdőtűzbiztosítás külföldön mind nagyobb tért hódít. Legutóbb Westfalen tartomány mezőgazdasági kamarája szerződött a Münsterben székelő tűzbiztosító társasággal aziránt, hogy Westfalenben a neki felajánlott, erdőtűz ellen való biztosításokat átvegye. A rajnai, hasonló célból alakult intézet mellett a westfaleni intézet az, mely az erdőtűzbiztosítás intézményét külön osztályban kezeli s igen mérsékelt évi díjak megállapítása folytán a kisebb erdőbirtokosoknak lehetővé teszi a biztosítást, mely előreláthatólag még olcsóbb lesz, ha községek, alapítványok s közbirtokosságok, továbbá magánerdőbirtokosok is nagyobb számban résztvesznek a biztosításban.

A biztosítási feltételek, melyek a münsteri mezőgazdasági kamarával közöltettek, nagyjában a következők: Fenyőfaállomány, sarjerdő s fiatal erdőrészek biztosítása csakis a szál- és lombfaerdőknek, valamint az idősebb faállománynak befoglalásával történhetik. A biztosított köteles Westfalen tartományban létező összes erdejét tűz ellen biztosítani. E tekintetben kivételesen az igazgatósággal meg is lehet egyezni.

A biztosításba bele vannak foglalva azok a károsítások is, melyek egy esetleges erdőtűz keletkezése alkalmával az oltási

intézkedések folytán történtek, így pl. egyes fák vagy erdőrészek levágása, árkok kiásása, ellentüzek stb. gerjesztése. A letarolás után a biztosítás átterjed a döntött fára, cserzőerdőknél a cserkéreg lehántása után a tulajdonképeni faanyagra; a megkötött biztosítási üzlet tart mindaddig, míg a faanyag vagy a kéreg a biztosított tulajdona marad s az erdőben hever. Motorikus erő igénybevétele, illetőleg hol a döntött fa-állomány feldolgozása ilyennek igénybevétele mellett történik, ott a tűzbiztosítás tovább is érvényben marad, amennyiben az illető tűzrendészeti rendszabályok amugy is betartottak. Az erdőtüzbiztosítás díjtételei Westfalenben a következők: *a)* Elegyetlen lomberdő tekintet nélkül arra, hogy szál- vagy sarjerdő-e, 0·40—0·50^{0/00}; *b)* vegyes szálerdő, fenyő vagy lomberdő 0·60—1·50^{0/00}; *c)* vegyes sarjerdő, fenyő vagy lomberdő 0·90—3^{0/00}; *d)* elegyetlen fenyőerdő, 8 éves kortól 15-ig 3—4^{0/00}; 15 éves kortól 40 évig 1·5—2^{0/00}; 40 és több éves faállománynál 0·5—1·5^{0/00}.

Ezek a díjtételek az általában kötelező 10 évi biztosítási időtartamra értendők. Kisebb biztosítási időtartam mellett a díjtételekhez bizonyos pótdíjat csapnak, mely a legkisebb biztosítási időtartam mellett a legnagyobb. Egy éven aluli időtartamra biztosításokat vagy egyáltalán nem, vagy pedig csak az egész évi díjtétel lefizetése ellenében fogadnak el. Cs. Gy.

A gazdasági erőforrások védelméről tanácskoznak az Egyesült-Államok kormányzói Washingtonban Rooseveltnél elnöke alatt. A gazdasági erőforrásokat fogyasztó gyarmati gazdálkodás megszüntetéséről van szó, amely féktelen önzésével, pazarló rendszerével csak a pillanatnyi hasznot lesi. Amerika kimeríthetetlennek hitt természeti kincsei fogyóban vannak: a mezőgazdaság által még elfoglalható szabad terület már kevés, az erdők fakészletét a fejsze és a tűz rendkívül lepusztította és a lepusztított erdők felújulása igen hiányos, a kőszén és vasércz készlete is aggodalmas módon fogy — ezt a szomorú képet tárta fel Roosevelt elnök az értekezletet megnyitó beszédében.

Vajjon nálunk, ahol a spekulációnak a legutóbbi két évtizedben is hihetetlenül nagy erdőterületek estek ugyszólván hatósági oltalom s nevezetesen bíróságainknak minden gazdasági érzéket

nélkülöző téves törvényt magyarázata következtében áldozatul, ahol honi és idegen hatalmasságok a vadászat örve alatt óriási területeket zsarolnak ki gyarmati módon — vajjon nem kell-e nekünk is a gazdasági erőforrások védelméről elmélkedni?

A métermértéknek a fakereskedelemben való érvényesüléséről mostanában sok szó esik a fakereskedelmi lapokban s igen eltérő vélemények nyilvánulnak. A többség azonban a métermérték behozatala mellett van. Tisztelt olvasóink bizonyára emlékeznek arra, hogy ez ügyben az Országos Erdészeti Egyesület néhány év előtt Tavasz Lajos hitb. főerdész indítványára javaslattal fordult a kereskedelemügyi miniszterhez. Daczára azonban annak, hogy ezt a javaslatot több társstület és kereskedelmi és iparkamara is támogatta és azóta a métermérték kötelező használatáról újabb törvény is hozatott, ebben a tekintetben még mi sem történt.

A faszén szállítása. A MÁV igazgatósága 95,292/908. sz. rendeletével közhírré teszi, hogy az összes vonalain szállított faszén-küldeményeknél az esetben, ha „Kh“ jegyű kocsik nem állanak rendelkezésre és a szállításokra két, kisebb raksulylyal bíró kocsi használtatik, egy szállítólevél mellett történő feladásnál egész kocsirakományok számára előirt szállítási tételek jönnek alkalmazásba. Ez a kedvezmény ez évi június 1-től visszavonásig, legfeljebb azonban ez év végéig lesz érvényben. — A Ks.-Od. és a Szamosvölgyi vasut azzal a módosítással csatlakozott a MÁV. nyújtotta kedvezményhez, hogy a két kocsi raksulya teljesen kihasználtságáig, illetőleg a Szamosvölgyi vasut vonalain legalább 12.000 kg után fizettség a szállítási díj. (Vegy. L.)

Méhészgyűlés. A magyar, osztrák és német méhészek már évtizedekkel ezelőtt társultak oly célból, hogy országaikban felváltva évente hol itt, hol ott tartsák meg üléseiket. Ez idén az 53-ik vándorgyűlés a határszéii Wiener-Neustadtban augusztus 8—12-én lesz megtartva, mely alkalommal értékes méhészeti kiállítás is rendeztetik. Kívánatos, hogy e kiállításon hazai méhészeink minél nagyobb számban vegyenek részt, mert a kiállításon

összegyülő idegen méhészek elsősorban fogyasztói hazai mézünknek s így saját üzleti érdekünk is, hogy hamisítatlan kitünő minőségű méhészeti termelvényeinkkel a multban szerzett babérainkat ne csak megtartsuk, de még gyarapítsuk.

A tárgyalásokon magyar előadók is fognak szerepelni s remélhetőleg hazai méhészeink termelvényeiket nagy számban állítják ki. Az Országos magyar méhészeti egyesület értékes disztárgyat ajánlott fel a kiállítók jutalmazására s a földmivelésügyi és kereskedelemügyi miniszterek nagyobb számú állami érmekeket ajándékoznak a kiállítás céljaira.

Halálozás. Amint lapunk zártakor megilletődve értesülünk, *Blaschek Ede* Esterházy hercegi erdőtanácsos, az Országos Erdészeti Egyesületnek alapító tagja, f. hó 8-án tevékeny életének 63. évében rövid szenvedés után elhunyt. *Béke hamvaira!*

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Nagy Imre* kir. erdészjelöltnek állami szolgálatáról történt lemondását elfogadta.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Puskás Károly* m. kir. erdészjelöltet Besztercebányáról az erdőigazgatóságtól Beszterczére az erdőigazgatósághoz, *Salix Gyula* m. kir. erdészjelöltet pedig Beszterczéről az erdőigazgatóságtól Besztercebányára az erdőigazgatósághoz.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Bihari Ödön* m. kir. főerdészt a kudsiri erdőgondnokságtól a szászvárosi erdőgondnoksághoz, *Érsek Árpád* m. kir. erdészt a sugági erdőgondnokságtól a kudsiri erdőgondnoksághoz, *Bedő Zoltán* m. kir. erdészt pedig a kolozsvári erdőigazgatóságtól a sugági erdőgondnoksághoz.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Szalagy Emil* m. kir. főerdészt a bustyaházai m. kir. erdőhivatal kerületéből a lipitújvári m. kir. erdőhivatal kerületébe (Oszadára), *Katona László* m. kir. erdészt a lipitújvári m. kir. erdőhivatal kerületéből a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság kerü-